

Van rood islamisme naar GroenLinks

Rubriek: De verdieping

Vrijdag, 27-05-2005

Kamerlid Farah Karimi is in de jaren tachtig actief geweest voor de radicale Iraanse verzetsgroep Moedjahedin Khalk. In 1986 verbrak ze de banden, maar bij haar komst in de Nederlandse politiek verzweeg ze dit verleden. „Ik kon geen stempel gebruiken.“

'Mijn zwager heeft nog geprobeerd me weer bij de Moedjahidien Khalk terug te halen', zegt Farah Karimi. „Maar ik heb hem een keiharde brief teruggeschreven, want ik was zo boos over wat er met mijn zusje was gebeurd.“

In haar werkkamer in het Tweede-Kamergebouw vertelt het Groen-Links-kamerlid over haar jaren '-vier verloren jaren'- bij de radicale Iraanse verzetsgroep Moedjahidien Khalk (MKO). Een verleden dat ze verzweeg toen ze in Nederland politiek actief werd. De groep staat al jaren op de lijst van terreurgroepen in de Verenigde Staten en de Europese Unie en wordt beschouwd als een criminele sekte. „Ik moest eerst een eigen plek veroveren, bewijzen dat ik onafhankelijk ben, en dat ik boven de Iraanse partijen stond. Ik kon geen stempel gebruiken. Nu voel ik me sterk genoeg om het debat hierover aan te gaan.“

De Moedjahidien opereren sinds de jaren tachtig vanuit Irak en vochten aan Saddam Hoesseins kant in de oorlog tussen de twee buurlanden. Tot de Amerikaanse inval in Irak in 2003 voerden ze regelmatig aanslagen uit in Iran. In 1988 mobiliseerde de groep het merendeel van haar (circa 7000) leden voor de Operatie Eeuwig Licht -een mars op Teheran. De meesten waren nauwelijks militair getraind. Er vielen zeker 1300 doden, onder wie Karimi's zusje Farzaneh.

Toen ze jaren later probeerde te herleiden wat er precies met Farzaneh was gebeurd, brachten twee Moedjahidien-vrouwen een dik boek met foto's van de 'martelaren' van 1988 naar haar werkkamer. Haar zus stond erbij, vertelt Karimi. „Ze schreef dat ze bereid was te sterven voor haar land; pathetische propaganda.“

Karimi beschrijft in haar deze week verschenen boek 'Het geheim van het vuur' hoe ze na de revolutie van 1979 in Iran radicaliseerde. Tegen de zin van haar ouders trouwde ze met een lid van de Moedjahidien Khalk en in 1982 werd ze zelf actief in deze verzetsgroep, die ayatollah Khomeini aanvankelijk steunde maar al snel tegenover hem kwam te staan. Toen de groep koos voor gewapend verzet en de leider Massoed Rajavi naar Frankrijk vluchtte, werd het voor Karimi en andere leden steeds gevaarlijker. Duizenden van hen kregen lange celstraffen of werden geëxecuteerd.

Farah Karimi vluchtte hoogzwanger naar de Koerdische grensregio met Irak en beviel daar van haar zoon Homan. Ze kreeg een vals paspoort, waarmee ze via Bagdad naar Istanbul reisde. In 1983 eindigde haar vlucht voorlopig in Duitsland, waar ze op een deels vals vluchtverhaal een asielstatus kreeg.

„Het echte verhaal moesten we zoveel mogelijk versluieren, zodat de informatie niet via geheime diensten terug in Iran zou komen. De vluchtroute via Koerdistan en Irak moesten we verzwijgen, en zeker de betrokkenheid van de MKO bij onze vlucht mocht niet bekend raken“, schrijft ze daarover in haar boek. „Dus we prepareerden een sterk gematigd verhaal, waarin we onszelf afschilderden als vage sympathisanten van de MKO, die niet meer hadden gedaan dan meelopen in wat demonstraties en het verspreiden van een enkele brochure.“

Karimi was een van de duizenden Moedjahidien die in Europa op die manier aan een verblijfsvergunning kwamen. Ook andere ex-leden vertellen hoe de organisatie hen na aankomst in Europa aan een vluchtverhaal en een goede advocaat hielp - en hen daarmee ook weer aan zich bond. Want de fraude kon worden gebruikt om hen te chanteren op het moment dat ze opdrachten weigerden of weg wilden.

„Voor de organisatie heiligt het doel de middelen, ze gebruikte alles“, zegt Karimi daarover. „Het ging erom te zorgen dat mensen konden blijven. Als dat via het asielrecht kan, maak je daar gebruik van.“

Haar Duitse vluchtelingenpas werd herhaaldelijk gebruikt om Moedjahidien naar Frankrijk te laten reizen. En toen ze in 1985 naar het MKO-hoofdkantoor in Parijs werd geroepen, moest Karimi zelf als medewerker op de afdeling 'migratie' vluchtverhalen verzinnen. Daarbij produceerde een speciale vervalsingsafdeling de benodigde 'Iraanse' documenten.

Ze schat dat ze in het jaar dat ze in Parijs woonde, 150 verhalen heeft gemaakt. Zo combineerde ze voor Iraniërs die zich vanuit Iran of de Verenigde Staten bij hun leider Massoed Rajavi en zijn vrouw Marijam wilden voegen, feiten over betogingen en politie-invalen. „Ik bezorgde ze dus goed gedocumenteerde, werkelijk gebeurde verhalen waarbij ik alleen de namen veranderde en meestal ook de vluchtroute“, biecht ze op in haar boek.

Velen van hen zouden ook zonder haar asiel hebben gekregen, denkt ze achteraf. „Maar de Moedjahidien wilden niet dat het buitenland inzicht kreeg in hun werkwijze en activiteiten. Ja, het was ter bescherming van de organisatie, maar ook uit angst dat de informatie bij de Iraanse geheime dienst terecht zou komen, en dat familie in Iran daardoor in de problemen zou komen.“

Hoe kijkt ze aan tegen deze fraude, nu ze, twintig jaar later kamerlid is? „Ja, dit is dat misbruik van de asielprocedure waarover we nu zoveel horen. Ik denk nu wel: verdorie, hierdoor hebben andere mensen misschien wel meer moeite om aan een status te komen. Maar ik had toen het gevoel dat de Franse autoriteiten er vanaf wisten. Er was op hoog niveau contact tussen de leiding en de overheid.“

buitenlandse zaken, zeggen die. Want de organisatie werd toen nog gezien als een alternatief voor het regime.

Dat alternatief is ze allang niet meer, waarschuwt Karimi, en dat is mede reden waarom ze haar verleden nu opbiecht. Het is nu een criminele sekte die haar leden indoctrineert. Karimi maakte in Parijs al de eerste aanzet hiervan mee: zij werd van man en kind gescheiden, en nóg was ze volgens de organisatie niet toegewijd genoeg. In 1986 was ze het zat en vertrok -wat haar een paar jaar later niet zomaar zou zijn gelukt. „Ik ben altijd een beetje toeschouwer gebleven”, zegt ze over de breuk, die andere, veel sterker geïndoctrineerde leden veel minder makkelijk maakten.

Toch heeft ook zij er jaren over gedaan om de Moedjahidien publiekelijk te veroordelen. Want daarmee moest ze wel erkennen dat „de dood van mijn zusje Farzaneh vergeefs is geweest. Veel van de mensen die ik in de organisatie heb gekend streden uit oprechte motieven. Maar hun nobele idealen raakten klem in een dogmatische ideologie en een onmenselijke structuur. Mijn veroordeling van de MKO voelt als verraad aan hen.”

Maar ze moet nu wel, vindt ze, want er zijn politici in de VS en de EU die de MKO propageren als alternatief voor het bewind in Iran. Dat is ook waarom de Amerikanen het laatste kamp met ruim 3000 Moedjahidien in Irak handhaven.

„Ik vind dat verwerpelijk,” zegt Karimi daarover. „Het is niet in het belang van het Westen, noch van de mensen in Iran. De MKO hebben daar nauwelijks basis. Zij zeggen: help ons aan de macht, maar ik zie absoluut geen rol voor ze daar. Ik zou Massoed Rajavi het liefst voor het internationale tribunaal in Den Haag zien voor wat hij de Iraniërs heeft aangedaan.”

Het geheim van het vuur. Farah Karimi en Chris Keulemans. Arena. ISBN 90-6974-637-9.

(c) Trouw 2005 alle rechten voorbehouden